

andeks andis, ehk küi mõningade teud nende hulgas
„kui mõned Tema südamest olid läbikäinud;“ —
armastada, tänulik olla nende vastu, kes Teda olid
armastanud, Tema mälestust ita armastama ja
auustama saavad.

Pärast seda kui abikaasa lapsed ja lastelapsed
Tema olid õnnistatud saanud, kutsus Ta kindral-
adjutanti krahw Orłowi, nõnda kui keiserliku hoovi-
ja sõda ministri, kes parajalt palees olid, oma woodi-
ette, tänas neid teenistuse eest ja andis oma järel-
tulijale käsku Tema nimel teisi ministrid tänada,
niisamoti Karde, maa ja mere sõdawäge ja iseära-
nis wahwasüdamega Sewastopoli linna warjajaid *).
Ka oma ligemaid teenrid ei unustanud Tema mite,
niisama wahke neid sõariistade kandmise al halliks
läinud palee-krenadirj: neid kõiki õnnistas Tema,
igaühale ütles Ta mõne lahke sõna. — Sellepeale
küsis Tema lahke nõuga arsti käast: „Milal arwate
mind teenistusest lahti peasta? Ma arwan, milal
saab se lõppema?“ — „Ei weel mite sedamaid,“
kostis arst. — „Kas ma saan oma meelemõistust
ärakautama?“ küsis Keiser. — „Ma loodan, Ma-
jestät, kõik saab pehmest ja ellast tulema,“ wastas
arst. Ita oli piinatawa tundmusega Keisrit mõte
täitnud, meelemõistust ärakautada.

*) Seda isa tahtmist täitis wälisteja Keiser juba teisel päawal
enne Maikuu eel lugemist, mis läbi Ta kuulutati, et Ta oma esiwane-
mate auujärje peale saanud.

Weel wiimisel jumalagajätmise laisutusel ütles siit
ilmast lahkuja oma troonipärijale: „Mina oleksin
„soowinud, kõik waewatäiet, kõik raskust enda peale
„wõttes, Sulle ühe rahuliku, korraliste seatud, õnne-
„liku riigi päranduseks jätta. Aga teistwiisi on taewa
„Jsa tahtmine olnud. Nüüd lähen ma ära, Bene-
„maa eest, Teie eest palwetama. Bene-maa järel
„armastasin ma teid enam kui kõiki siin maailmas.“

Kui pihi-isa Tema soowimist mööda surmatunni
palweid luges, kuulas Tema niisama teraselt kui
neid enne pihitumist loetud palweid, — kõi mituforda
risti rinna ette ja lõpetusel pihi-isalt jumalaga jättes,
wautas Keiser preesterliku risti pihi-isa kaelas oma
mokade külge, selle ristilöödud Lunastaja kuu küge,
kelle laisu Tema ihkas minna. Juba ei enam wõi-
malikul midagi sõnadega tähendada, näitas Tema
kustawa silmateraga pihi-isale Keiserina ja Trooni-
pärijat, orjega oleks tahtnud teda paluda, Neid tröö-
tida, nende eest palwetada. Tema ei lastnud nende
kätest mite lahti, mõniford neid weel tasahiljuseste
wautates, kunni siis wiimaks, kaskümmend miinutid
pärast kel kasksteiskümmend lõunal, Nemad seda õrna
wautust mite enam ei märkanud, mis ühtlase wiimse
südame põtkumiseega oli lõpenud.

Nõnda oli meist libedast nutetud Keisri elu-ots.
Tema pihi-isa, „se õiglane ja hää mees,“ kuida teda
Keiser ühes oma wiimises silmapilgu oli nimetanud,
— isa Baschanow, kellel seisuse ja amueri woli
läbi kõik Tema hinge saladused awalikud olid, —